

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Uredništvo in upravnništvo je na pristavi g. k. Floriana v «Zvezdi». Izdajatelj in odg. urednik Mir. Ambrožič. Rokopisi naj se pošljejo, če mogoče, že med tednom.

Izhaja vsako soboto
zvečer

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje za petlet-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. — Upravnništvo naj se blagovoliivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Volilci v škotjeloškem in kranjskem okraju!

Dne 13. junija t. l. se vrši volitev poslanca v državni zbor.

Ker je za to volitev zapovedana volilna dolžnost, bo moral vsak osebno voliti!

Ta volitev je velikega pomena. Zatorej oddajte, volilci, svoj glas le takemu možu, ki bo tudi res z vso vnemo in neustraheno zastopal Vaše koristi!

Kmetje iz poljanske, zlasti pa iz selške doline so se odločili, da ne bodo volili bivšega državnega poslanca Franceta Demšarja s Češnjice, ker je ta dokazal, da je nedelaven in nezmožen ljudski zastopnik! Celo njegovi lastni občani so z njim popolnoma nezadovoljni, ker tudi zanje ni prav nič koristnega napravil.

Po celem našem volilnem okraju se razlega klic po drugem, boljšem poslancu.

Le na splošno željo se je končno oglasil

Franc Demšar (p. d. Strojcev)

župan in posestnik v Zalem logu kot samostojen kandidat.

Ta kandidat je povsod znan kot značajan in vseskozi pošten mož, vzoren gospodar in umen živinorejec.

Volilci! Tega občespoštovanega, delavnega in za javni blagor vnetega moža volite vsi!

Združite se torej in na vse glasovnice zapišite:

Franc Demšar posestnik v Zalem logu.

Nastopite vsi složno na dan 13. junija, da bo izvoljen ta samostojni kandidat kot naš zastopnik v dunajski poslanski zbornici.

Volilni odbor.

Nekaj podatkov o slovenskem naprednem združništvu.

Vsako leto objavljajo posebno strokovno združni listi število, prirastek ali odpad zadrug v posameznih deželah ali število zadrug pripadajočih posameznim centralnim organizacijam — zvezam.

Kot najmočnejša slovenska napredna osrednja združna organizacija, čeprav najmlajša velja «Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani», ustanovljena proti koncem leta 1907.

Koncem leta 1910 je štela včlanjenih zadrug po številu 177, in sicer se razdele na posamezne dežele takole: Na Kranjsko 112
„ Goriško 30
„ Istro 18
„ Trst z okolico 16
in „ Stajersko 1
skupaj 177

Če se razdele po posameznih vrstah, vidimo sledečo delitev:

Posojilnic rajfajznovega sistema je	64
Posojilnic sulce-deličevega „ „	30
Kmečko gospodarskih zadrug „ „	12
Mlekarskih zadrug „ „	13
Vinarskih zadrug „ „	8
Čebelarstva zadruga „ „	1
Konjerejske zadruga	3
Stavbinske in naselbinske zadruga	5
Perutninarske zadruga	2
Vodovodna zadruga	1
Strojna zadruga	1
Založne zadruga in tiskarne	4
Pašniška zadruga	1
Konsumne in gospodarske zadruga	19
Društva komisijonarjev, postreščkov, voznikov	3
Vrboreja in pletarstvo	2
Obrtne zadruga	5
Hranilnica	1
Centralne zadruga	2
skupaj	177

Natančnejša razdelitev po posameznih vrstah ločena, kakor pripadajo na vsako deželo, izpade sledeče:

Kranjska ima posojilnic rajfajznovega sistema po številu 33; sulce-deličevega sistema 22, kmečko gospodarskih zadrug 8, mlekarstvih zadrug 13, vinarskih zadrug 5, čebelarstvo 1, konjerejske 3, stavbinske naselbinskih 5, perutninarskih 2, vodovodno 1, strojno 1, založne zadruga in tiskarne 4, pašništvo 1, konsumne zadruga 2, društva postreščkov, komisijonarjev 2, vrborejskih in pletarskih 2, obrtne 4, hranilnico 1 in centralne zadruga 2, skupaj 112.

PODLISTEK.

Z. M. L.:

Naše življenje . . .!

Tesneje se zavije v plašč in plašno se ozre naokoli. Z grozo odvrne oči od bližnjega hrasta.

Izbuljeno gledajo velike krvave oči v svet, debele proge krvi se usedajo po vsem licu, dolge mrtvaške roke segajo do kolen.

Lahna sapica zašumi med vejevjem in truplo se zaziblje . . .

Se enkrat se s strahom ozre na obešenca, se zavije še tesneje v plašč in hiti navzgor po strmi stezi.

Kroginkrog strmé gore in puste skale. Ob potu stoje umazane vode in strupene rastline prepregajo te luže.

Težke megle se vlačijo izza gor in se vsedajo na steze po dolini.

Blato se kopiči, sega do gležnjev, da težko vzdiguje trudne noge.

Često popravljajo delavci težaki; pot jim kaplja na lice, zmučeni so do smrti, a nikogar ni, ki bi jim olajšal delo.

«Delaj, sicer ti pritrgam!»

Revež je in ne pozna pravice, zato trpi mirno in tiho.

Na njivi orje kmet; zamišljeno gleda v brazde in emili se mu sleherni črviček, ki ga nehote preče s plugom.

Da, on je usmiljen, a ne doseže usmiljenja. Nasproti pritava popotnik.

«Glej, ves svet je moj, a revež sem, berač. Vsi ti širni gozdovi, te prestrane njive, te bele neizmerno bele ceste, vse to je moja last, a manjka mi domovja, manjka domače hiše.

Nikjer ne najdem dobrega pogleda, s kakršnim me je pogledala mati. Saj se mi dobri vsi ljudje, a ysem sem le tujec, potnik, berač.

Le romaj naprej, mlada si še in ko prideš do vrha, se ozri nazaj na nas in tudi ti se boš še vrnila . . .»

▲ gre naprej po cesti muk in bolečin, gre mimo glada in bolezní, a hodi vstrajao, hrabro.

In dospe na vrh med druge ljude. Tem sije drugo sonce, tem vlada drug bog!

Dannadam se gostijo, sibe se mize pod težo jedil in pijač. V zlatu se blišče njih palače, nihče ne dela, ni jim treba skrbeti za vsakdanji kruh!

Zakaj so pa ljudje tu doli v dolini!

Približa se reva tem polbogovom.

▲ glej!

Nihče se ne ozre napje, nihče je ne sluša, ker je reva iz dolin, ker je njeno oblačilo kmečko, rjavo.

Britke solze potočil in se ozre na svoje sobrate v dolini.

Se hodi potnik svojo pot brez cilja, se orje kmet, delavci težaki delajo in na starem hrastu se ziblje njen sobrat.

Vrne se v dolino, lahak je njen korak, ne kóle je ostro kamenje v noge in kmalu dospe pod hrast.

«Ti si moj brat in ni me več strah; saj sva si enaka.»

Lahka sapica zašumi med vejevjem in truplo na drevesu se zaziblje . . .

Napačen pomočnik.

Povest.

Dalje.

«In sedaj pojdem z njim še jaz,» je dejal Tomaž resno in odločno in pogledal mrko v tla.

«Ne bodi nor,» ga je naglo zavrnil Andrej in ga pogledal presenečeno in začudenó. Tako čudno so se zasvetile njegove male boječo oči, ko da je povedal Tomaž veliko neverjetnost.

«Kaj bi se podajal na tako pot, ko človek nikdar ne ve, kje ga čaka smrt. Na suhem je vsaj vse bolj varno, a da bi se gugal na tistih brunih in deskah dolj po Savi in še bogve kam . . . brrrrrr, ne bodi no, ko ti ni potreba. Enkrat pojdem in če prideš srečne nazaj, potem nikoli več, tako ti rečem. Saj če ses misliš tako, ti bo stric Grega že povedal, kaj se pravi voditi splav. Le njega poslušaj in pametno stovis.»

Ali Tomaž se ni dal tako hitre pregozariti in je odločno odkimal.

«Ko bi bil vsak tako strahopeten kakor si ti, potem bi ne bilo nobenega splavarja.»

Goriška ima posojilnic rajfajznovega sestava 18, sulce-deličevega 6, kmečko gospodarskih zadrug 3, vinarska zadruga 1, konsumna zadruga 1 in obrtna 1, skupaj 30.

Istra ima posojilnic rajfajznovega sestava 9, sulce-deličevega 1, kmečko gospodarsko zadrugo 1, vinarski zadrugi 2, konsumnih društev 5, skupaj 18.

Na Trst z okolice odpade: posojilnice rajfajznovega sestava 4, konsumna društva 11, zadruga voznikov 1, skupaj 16.

Izmed Štajerske je včlanjena pri tej zvezi 1 zadruga posojilnica sulce-deličevega (mešanega) ustroja.

Skupni denarni promet l. 1909 (ker statističnih podatkov od vseh zadrug za leto 1910 še ni moč prejeti, za to leto dotlej ni moč sestaviti omenjeni zvezi včlanjenih zadrug) je znašal 195,331.524,68 K.

Stanje hranilnih vlog je znašale imenovanega leta 52,410.912,33 K, stanje posojil 51,074.955,44 K.

Vsi rezervni zakladi so znašali 2,031.523,40 K, dosegle pa so čistega dobička v tem letu K 449,687,63.

Največji promet so napravile posojilnice po sulce-deličevem sistemu, ta znaša namreč 178,399.132,44 K, stanje vlog 49,700.741,33 K, stanje posojil 47,459.680,08 K, stanje rezervnih zakladov 1,812.433,31 K in dobljeni čisti dobiček 390.971,22 K.

Vse posojilnice rajfajzenke so imele denarnega prometa 7,704.363,65 K, stanje vlog 2,710.170,96 K, stanje posojil 3,615.275,36 K, stanje rezervnih zakladov 94.719,15 K, in čistega dobička pa je 17.684,81 K.

Ostale zadruge splošno gospodarskega značaja so imele prometa 9,228.028,59 K; njih dosednji rezervni zakladi znašajo 124,370,94 K; čisti dobiček l. 1909 41,031,60 K.

Število članov vseh zadrug znaša 30.372 K; največ jih odpada na mestne sulce-deličeve zavode, celih 21.381, rajfajzmovih zavodov 5570 in ostale zadruge 3471. Na Kranjskem prebiva članov 24.845 in drugod 6417.

Deleži, katere imajo vplačane posamezni člani pri zadrugah, znašajo 668.802,23 K; v podrobnem jih imajo sulce-deličevke 499.967,89 K; rajfajzovke 27.475 K in ostale zadruge 141.359,34 K. Kranjske zadruge imajo deležev po K 458.425,07, ostale K 110.377,16.

Podrobna razdelitev kaže sledeče: Kranjske sulce-deličevke 452.450,89 K, rajfajzovke 12.667 K, ostale 93.307,18 K. Druge dežele: sulce-deličevke 47.517 K, rajfajzovke 14.808 K in ostale vrste 48.052,16 K.

Objavili smo namenoma števila bolj obsirno, da napredna javnost vidi, kaka moč leži v tej organizaciji, ako se hoče premisljeno, skrbno in varno voditi, kakor zahteva vsakečasen dejanski položaj in novejša obstoječa socialna razmera. Številke

«No, no, saj nič ne rečem, boš potem govoril,» ga je zavrnil Andrej in hitel basati svoj zakajeni vivček. Meta pa ga je gledala in se mu ni mogla načuditi.

«Kaj vse ti ne pride na misel, Tomaž,» je odkimavala in upirala oči zdaj v strop, zdaj zopet v tla.

«Glej, ko bi ne bil iskal tvoj oče zasluzka na vodi, bi bil mogoče še sedaj na svetu, a tako se niti ne ve, kje je strohnelo njegovo truplo. Kaj ti mati nič ne brani in posebno sedaj, ko je zadnji čas precej bolna?»

«Mati,» je zamrmral Tomaž, «z njo še nisem govoril. Pa zakaj bi mi branila. Potem ji bom gotovo lažje pomagal, nege sedaj s temi krajcarji, ki jih zaslužim pri Kodrasu. Vrag ga vzemi!»

«Samo Polonce ne,» je opomnila Meta in da je tisti hip gledal Tomaž v njen obraz, bi zapazil nek skrivnosten posmeh, ki bi ga bil spravil gotovo vsaj v nevoljo, ako že ne v zadrego. «Dekle je dobro, kot da ni Kodras njen oče.»

«Dekle, da,» je pritrdil Andrej in gledal proti oknu, trepalnice pa so mu utripale hitreje.

«Primaruha, kar je res, je res,» je naglo prikimaval Andrej — «ko bi ne vedel, da je Kodras njen oče in rajna Kodraska — bog ji odpusti njen strupeni jezik — njena mati, pa bi se preveril, da te mi njuna hči, ne po licu, ne po srcu! Šment, ko bi bila kaka bajtarska deklina tako zala, kakor je ona, bi se ščepirila, da bi bilo kaj, ta

kažejo, da se motijo oni, ki trde, da ni potreba združne organizacije, češ, da jo nadomestuje kapitalistični bančni sistem.

Gospodarski del.

Tajski promet na Gorenjskem.

Z Bleda, 18. maja.

Dne 12. t. m. je bil občni zbor društva za povzdigo prometa tujcev za Gorenjsko na Bledu v zdravniškem domu ob 3. uri popoldne. Bil je prav dobro obiskan ter se je poročalo od načelstva sledeče o delovanju od časa zadnjega občnega zbora, kakor sledi: Kupilo je društvo oljnato sliko «Bled z otokom in Karavankami» v velikosti $2\frac{1}{2} \times 2$ m, katera je bila razstavljena dosedaj v Švici Cürib, v Berlinu, na Dunaju in v Pragi. Sedaj visi na državnem kolodvoru v Pragi v reklamno svrhu. Da ima slika sedaj zelo ugoden prostor, se mora društvo zahvaliti dvornemu svetniku prof. dr. Hlava v Pragi, kateri je v ta namen za društvo posredoval. Dajalo je društvo znani zemljevid Gorenjske v 2000 izvodih, kateri se je večinoma prodal po 30 vin. Tak zemljevid in še nekoliko boljši je izdala sedaj zdravniška komisija na Bledu, katera ga ima v zalogi za ceno 50 vin. Turistom je ta zemljevid zaradi preglednosti zelo priporočil. Nabavilo je društvo reprodukcijo oljnate slike «Bled z otokom in Karavankami» v velikosti 50 krat 35 cm v 5000 v izpeljavi «Bromsilber Colorit», katero je razposlalo v več izvodih za reklamne namene in nekaj jih je pa prodalo po K 1 ter so se na razpologo. Tudi v velikosti 100 krat 60 cm se je enaka reprodukcija napravila v 60 izvodih, katera pa stane 12 kron ena. Razposlalo se jih je več brezplačno v reklamne svrhe.

Kupilo se je 10 tisoč odtisov «Reise- u. Bäder-Zeitung, Oberkraner Nummer», kjer je Gorenjska opisana. Večina teh izvodov se je razdalo brezplačno v reklamo. Reprodukcijska se je tudi oljnata slika v velikosti razglednice, katere so se prodale in polovico paradržale v reklamo za Bled. Sodelovalo se je tudi pri bivanju raznih korporacij, katere je vodila po Kranjskem deželna zveza za tujski promet. V zimi 1910 je priredilo društvo štiritjedenski kuharski tečaj z zelo dobrim vspehom. Društvu se je pohvalno izrekel zastopnik c. kr. delavskega ministristva ravnatelj prof. Hess, kateri je inspiciral kuharski tečaj. Bilo je 20 udeleženk. Za reklamo je pustilo natisniti društvo znane reklamne znamke s slovenskim in nemškim napisom, katerih se je porabilo za reklamo že 155 tisoč. V zalogi jih je še 45 tisoč, katere se letos porabijo za došle tujce na Bled. To je poročilo o delovanju. Zaamenje, da je društvo naredilo, kar je bilo pri malih denarnih sredstvih mogoče. — Nato se poroča o računu, iz katerega posnamemo sledeče: Prejelo se je za članarino za leta 1907 vstevši 1910 K 1210. Posojil je bilo K 2628, razne subvencije K 2050 (v tej svoti deželna zveza ni nič prispevala), prodane tiskovine in podobe K 433, dohodki tombol in srečkanj K 451, darovi 20 K, subvencije za kuharski tečaj od c. kr. ministristva K 1000, od deželnega odbora K 400, od trgovske in obrtne zbornice K 120, razni prehodni zneski K 2000. Stroški so bili sledeči: Razne tiskovine K 1542, letnine zvezi K 40, oljanata slika K 1428, obresti posojila in vrnitev dolga K 1610, voznina slik in tiskovin K 172, nabava klisejev K 246, zavaroval-

pa je priljudna in prijazna, da se človek razgovarja z njo z veseljem, pa če ima še toliko dela. Samo malo jo je videti, posebno sedaj, kar je tisti tam na Želodovini. Pravijo, da bo v kratkem ženitovanje, ampak prebito čuden par bo to. Kaj, kaj meniš, ona kakor rožica, on pa priletem in in trebusat, da še nisem videl zlepa tako napihnjenega človeka. Pravijo, da je bil nekdanj v mestu mesar, pa naj že bo karkoli, denarja ima dovolj, ko je plačal vse, kar spada k Želodovini, kar maenkrat, kot da bi jaz stresel pred te moj mošnjček, ki je reven in suh, kakor tistih sedem lačnih egiptovskih let. Zato pa se s Kodrasom tako razumeta, ko imata oba pod palcem. Vrabec se še ni nikoli vrtil z vrano, vendar pa je presneto čudno, če ga bo dekle res maralo.»

«I, maralo ali ne —» je opomnila Meta — «kaj meniš, da jo bo Kodras vprašal. Pergarica mi je večeraj pravila, da je že vse sklenjeno in dogovorjeno.»

«Je že mogoče,» je pritrdil Andrej — «zato se mu tako mudi, da je poslal celo tebe na žago. Les se sedaj dobro razpečava, pravijo, zato pa je posekal skero polovico šume gori nad Zelemiko. Ti pa žagaj notindan, in če ne zmoraš vsega sam, ti bo pa pomagal še Tomaž, da bodo splavi prej odrinili in da bo lažje šteti doto. Pa mu že povem ob priliki, da mu za tako plačilo ne bom več pripravljaj lesa. Naj pa pride sam na žago, če se mu tako mudi.»

nina relifa in slik K, 25 izdatki za razne razstave K 214, reklama v razne časopise in brošure K 734, reprodukcija oljnate slike K 1510, razni sprejemi K 553, tombola K 93, nakup fotografij K 29, kuharski tečaj K 1500, drugo 60 K. Skupnega prometa je bilo okrog K 20.000 s končnim ostankom K 85. Račun se od občnega zbora brez ugovora odobri. Nato se voli odbor z vzklikom, in sicer gg. dr. G. Hočevar dr. Eler, Jakob Petercel, Fani Valtriny, Dragotin Repe, Anton Vovk, Ivan Rus in Henrik Steidl. Vsi navzoči volitev sprejmejo. — Sklenil je tudi občni zbor, da ima prihodnji odbor sestaviti primerno resolucijo na zvezo prometnih društev v Ljubljani in pa na c. kr. deželno vlado, v kateri se omenijo pomanjkljivosti naprav za tujski promet na Bledu in okolici. Povdarja naj se tudi v tej resoluciji, da naj Zveza prometnih društev skliče občni zbor, katerega že tri leta ni bilo. Kazipot za Bled in okolico naj društvo izkuša izdati s pomočjo deželne zveze, katera ima baje rokopis in kliseje za izdajo že pripravljene. Tudi se sklene, da se ima Bled kot zdravil sčie in kopalnišče v stalni razstavi «Equitabl Palais» na Dunaju s primernimi reklamami slikami udeležiti te razstave, kjer naj bi bili, kakor za druge kraje Avstrijske, razni prospekti obiskovalcem te razstave na razpologo. Omenja se tudi, da se prirede tedenski sestanki vseh interesentov za procvit Bleda in okolice v raznih gostilnah ter se je določil za prvi sestanek pondeljek 15. maja zvečer v zdravniškem domu.

Ko se je v tujskem prometu še splošno debatiralo, posebno zaradi prepotrebne vodovoda, za katerega so že načrti izgotovljeni in studenec zagotovljen, ter električno razsvetljavo, s katerimi napravami bi se šele zamoglo Bled dvigniti na onc višino, katero zasluži po njega lepi legi in naravni krasoti, se občni zbor ob 6. zvečer zaključil.

Dne 15. t. m. je bila nato odborova seja v zdravniškem domu ob 8. uri zvečer ter se je sledeče izvedlo:

Konstituiral se je odbor ter se izvoli za načelnika g. dr. G. Hočevar, za namestnika g. Ivan Rus, za blagajnico g. Fani Valtriny, za tajnika g. Dragotin Repe. Vsi navzoči sprejmejo izvolitev. Nato prevzame predsedstvo g. dr. Hočevar ter razvije sledeči program društvenega delovanja, pr katerem prosi, da naj se z nasveti vsi odborniki in tudi člani društva obstražajo do društvenega načelstva, katero bode vsikdar pripravljeno dobre nasvete po svojih močeh izvesti. Med drugimi se ima izvršiti sledeče:

Letni doneski naj se pobirajo po 4, 10 ali 20 kron, kakor je to že v pravilih določeno in naj vsak član po svojih močeh in po svoji preudarnosti da primerni letni prispevek. Izda naj se v ta namen med ljudstvo manifestacijski spis, da bodo vsi interesentje direktnega in indirektnega tujškega prometa opozorjeni na to važno gospodarsko in življiensko vprašanje Bleda in okolice.

Izda naj se prepotrebni kazipot skupaj z občino, zdravniško komisijo in deželno Zvezo za tujski promet. Popraviti oziroma novo nabaviti se imajo orientacijske table po Bledu in okolici ter pota in steze primerno markirati. Prirede naj se izleti in gorske ture v skupinah tujcev, katere naj en domačin sprejme in daje za to potrebne nasvete. Tudi ena jezerska veselica naj naj se izkuša urediti, bodisi rogata ali kaj druga. Konec avgusta ali začetkom septembra se ima prirediti kmečko

«I, seveda,» se je zopet ogla ilita Meta, «sedaj že govoris, ko ga ni tukaj, če pa pride, pa etojis in molčiš, kot da ti je primrznil jezik.»

«Le klepeči, le klepeči,» se je razhudil Andrej in hotel udariti ob mizo, pa je samo povzdignil roko, pa jo takoj položil zopet počasi in mirno na koleno. «Pa ti katero zimi, kadar pride v mlin kakor danes.» Nato se je obrnil proti Tomažu in zmajal z glavjo.

«Je križ, tako ti pravim, Tomaž, tisti, ki sedi na svojem, lahko katero reče, mi pa, ki nimamo ničesar, moramo držati jezik za zobmi. Kaj pa mu morem, če me požene iz mlina? Nič, prav nič! Njegovo je vse in molčati moram, pa komec besedi, a Kodras pa tudi ni, da bi se igral, saj ga poznaš, zato je najbolje, da trpimo kakor nam je namenjeno, on pa bo že na drugem svetu dajal za vse odgovor.»

«O, pa za marsikaj,» je zavzdihnila Meta in pogledala Tomaža. «Glej, ko je pred osemnajstimi leti utonil tvoj oče, ni imel toliko srca, da bi ji dal kak božjak. In vedno je splavaril edino zanj! Le zapomni si to, Tomaž, in ne podajaj se zanj v nevarnost še ti, ko ne pozna hvaležnosti.»

Tomaž je potegnil iz zepa veliko nikelnasto uro, hotel nekej reči, a tisti čas je prihitela v izbo starikava ženica in zaklicala že med vrati:

«O, Tomaž, mati ti je umrla!»

Tomaž jo je pogledal debelo in je poblebel kakor stena.

Dalje prih.

ženitovanje izvirno z gorenjskimi nošami in tukajšnjimi šegami pri ženitovanju. Izkusa naj se tudi naprositi po društvu, občini in zdravski komisiji, da prepusti posestnik gradu, zvan Visče, zopet v uporabo za izprehode po stezah ter naj se prepovedne table odstranijo ter nadomeste s tablami, da se do preklica dovoli prehod ter da se nasadi in kultura ne sme od strani izprehajalcev pokvariti. V ta namen se bo izkušalo tudi poleti nastaviti enega paznika. — Nabavi naj se tudi primerna tiskovina, iz katere se bo posnelo v kratkih potezah razne izprehode in izlete v okolico in pa razne pristojbine. To tiskovino naj bi imela vsaka soba in javni prostori, kjer biva tujec, da mu ni treba popraševati za vsako malo stvar, kateremu se večkrat primeri, da dobi čisto napačno informacijo.

Medtem, ko se je sklenilo, da bo prihodnji sestanek dne 22. maja t. l. ob 8. uri zvečer v hotelu «Petran», kamor se naprosijo vsi interesi tujskega prometa in ko so nekateri člani takoj vplačali za leto 1911 po 10 in 20 kron, se je seja ob 10. uri zvečer zaključila.

Novi odbor nam je porok, da bo društvo redno delovalo in izkušalo doseči kar največ mogoče za udobnost tujca, ki pride na Bled, ali pa ki ima šele semkaj priti v prospeh važnega gospodarskega vprašanja tujskega prometa na Gorenjskem.

Tedenski sejma v Kranju dne 22. maja 1911.

Cena od kilograma žive teže: 1 K do 0 K 0 vinarjev za pitane vole domače, 90 do 92 vinarja za domače srednje pitane vole, 85—87 vinarjev za nepitane domače vole, 00—00 vinarjev za bosansko goved, 1 K do 1 K 30 vin. za teleta in 1 K do 1 K 40 vin. za prašiče za rejo, 1 K do 1 K 14 vin. za pitane prašiče. — Pšenica K 11-50, proso K 7-50, rž K 8-50, oves K 9-50, ajda K 8-50, repno seme K —, detelno seme — K do — K, fižol, ribičan K —, mandalon K —, koks K —, krompir K 4— za 50 kg. — Prignalo se je 153 glav domače goved, — glav bosanske goved, — glav hrvaške goved, 8 domač h telet, 232 domačih prašičev, — hrvaških prašičev, — kozi. Od prignane živine je bilo za mesarja: 70 glav domače goved, — glav bosanske goved, 12 domačih prašičev.

17 50—18

Dama

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko ožo in bel teint, se umiva le z

Steckenperfd lilijno mlečno milo
(znanaka Steckenperfd)

tvrdke Bergmann & Co., Tešin ob Lab. Komad po 80 v se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfomom t. l. d.

DOPISI.

Iz Žabnice nam pišejo: Č. čov France, «zasluzni» kmečki poslanec, je prišel predzadnjo nedeljo tudi v Žabnico «držati govor». Ali imel je smolo. Mislil, da ga pride poslušat velikanska množica klerikalnih ovac, je pa prišlo 15 podrenikov iz cele fare. Med temi sturje iz Žabnice. Se ti «zavedni» volilci, večinoma analfabetje, so po shodu pravili, da je Č. čov kaj slab govornik in da so ga sli poslušati le iz «firbca». Zanimivo pri vsem, je bilo, da je Č. čov pravil, da kmetu ni treba šole, ker ni dobro, če je preveč izobražen. (Oho!) Tako kmet izprevideva, kakšne zastopnike ima na Dunju, da vlečejo le lepe denarce za dijete, a skrb za kmeta jim je postranska stvar. Bog vedi, ali bi Č. čov France se kandidiral, ako bi mogel vrnak dan plačati samo eno krono.

Iz Predoselj. Načelnikom cestnega odbora kranjskega je bil izvoljen g. Zabret, p. d. Čuk. Pri ti priliki bi se tega moža lahko nekoliko bližje ogledalo. Ta gospod se pri vseh društvihi sili v ospredje, posebno tam, kjer vidi, da je v njegovo korist in da bo kaj nesto. Za pred tremi leti si je prizadeval postati načelnik cestnega odbora, pa tistikrat mu je izpodletelo; sedaj se je pa izpolnila njegova želja, po kateri je hrepenel. Obeta sicer veliko, kaj bo kot načelnik cestnega okraja storil, ali njegovim obljubam je tak malo verjeti, kakor vsem njegovim somišljenikom, kateri vse obljubijo, store pa ničesar. Ta Čuk je tudi načelnik predoseljske požarne brambе, pa ne nastopa pri nobeni slavnosti kot prva glava in tudi pri kakšnem izletu pusti svoje ljudi same same zato, da bi se mu pod palcem ne naredil kak žulj. Načelnik je tudi predoseljske kmetijske podružnice že več let, pa v tem času se ni bilo nobene društvene seje in nobenega računa, ne ve se, ali obstoji se imenovana podružnica, ali je že zaspala. Kako je g. Zabret kot deželni poslanec koristil svojim volilcem, je pa vobče znano, da prav nič. Njemu je samo za čast, da je v ospredju, ali da bi pa kaj naredil v korist ljudstva, mu je pa deveta briga.

Iz solške doline. Državnozbornske volitve za klerikalnega kandidata v naši dolini ne obetajo nič dobrega. Komaj smo se oglasili minuli teden, da bomo za državnega poslanca volili moža, ki je nam priljubljen, vobče spoštovan in dober gospodar, to je gospod Fran Demšar, župan in posestnik

na Zalem logu, za se je oglašil «Slovenec», ki straši z ognjem. Če ljudstvo voli moža po svoji volji, se zato voljenemu ni potreba bati klerikalnega ognja. Res znajo izborni duhovniki in njih podrepaniki blatiti osebe, ki se jim brezpogojno ne pokorijo, toda kakršnih sredstev se bodo posluževali klerikalci, z enakim jim bomo vračali. Ravnoisto pravico imamo postaviti in izbrati kandidata kakor klerikalci, in če hočejo klerikalci boj, ga sprejmemo, toda Č. čov potem tudi ne bo potreba iti več k izpovedi, to naj si zapomni. Da pa Č. čov ni kak kristal, to vemo vsi dobro in to bomo tudi dokazali. Mi tudi dobro vemo, zakaj bi klerikalci radi odvrnili gospoda Frana Demšarja od kandidature, boje se poraza, kateri je v sedanjih razmerah skoro neizogiben. Prišli so drugi časi kakor so bili pred štirimi leti, in praznih obljub je ljudstvo sito, zato pa bomo volili dne 13. junija za poslanca gospoda Frana Demšarja, župana in posestnika na Zalem logu, v katerega stavimo vse naše najboljše nade. Na delo, zavedni volilci!

Iz Komende, dne 24. maja 1911. Od zadnjih državnozbornskih volitev se je pri nas mnogo izpremenilo. — Naš vrli «solški Andrejček» nima več toliko moči in oblasti nad nami. — Pri zadnjih volitvah je hodil po fari kaplan Rebolj in s silo odjemaval glasovnice. To pa zdaj ne bo slo. Le naj pride župnik ali pa kaplan po glasovnico. Prav gotovo ga bomo ovadili gosposki. Za naprej povemo, da se ne bojimo ne župnika, ne kaplana in tudi «ta solskega» ne. Ne poznamo tistega povelja, kar smo «mi» sklenili, tako govori «ta solski», ampak poznamo le to, kar bomo mi sami sklenili. Dosti nas je kmetov, ki poznamo farske zvijače. Volili bomo tistega, katerega bomo mi hoteli, in to ne bo dr. Ivan Evangelista Krek! — Za vruga, saj ni prav nič, — rečem prav nič — storil za nas. In mi kmetje naj mu damo svoj glas? Nikoli! Ko je bil zadajci med nami, šopiril se je, kakor prav, češ, voliti me morate, čeprav nisem nič storil za vas, ker me je postavila klerikalna stranka. — Mi pa imamo mnogo pomislekov proti dr. Krecku. Glavni in prvi pomislek je ta, da je on duhoven. Duhoven pa se ni nikoli skrbel za kmeta, torej tudi Krek ne bo. — Kmetje, če imate pamet volite rajši kmeta. Po našem okraju imamo prav dobrih in pametnih kmetov. Saj bi že rajši volili Štrcina, po domače Ropreta iz Kaplje vasi, če bi ne bil tako zateleban v klerikalno stranko. Ta stranka mu sicer objubuje, da ga bo postavila za kandidata, toda ne z faj — pozneje. — Vlečejo ga, dokler ima fant cvenk. Če pa tega ne bo, pa adjo poslanec. — Tako je in nič drugače g. Štrcin. Ko se vam bodo odprle oči, nam boste dali prav. Danes vas še vodijo klerikalci na striku, kakor meveda. — Pametni kmetje se vam smejejo. — Držite se boljše doma in ne hodite križem kračem za klerikalci. Kaj pa mlekarja, ali «ta solskemu Andrejčku» in Stercinu daje dosti dobička? To vama najjažje razloži Zadrjal. Kaj ne, Zadrjal. Čuden ples bo enkrat pri naši mlekarji. Plesalo se bo brez muzike, ker bodo kmetje zbijali na veliki boben. — Vsaka stvar ima svojo slabo in dobro stvar. Za nas ima mlekarja slabo, za «ta solskega» in pa njegove pajdaše pa dobro. Nasi farovski podrepaniki so res brihtni gospodje, kar oni reko, to se mora zgoditi. Tukaj nam pride na misel naš novi nčenik. V katere h se pa ne smete zahajati v naši fari? Ali hočete, da vam prihodnjnj povemo. — K Zanovim puncam že lahko greste, saj točijo vino od «ta solskega». — Samo me vemo če bo po volji vasi gospej. Zal vam se bo, ker ste prišli v komendake kremlje. Ko boste enkrat «ta solskega Andrejca» izpoznali, potem boste šele razumeli, kdo in kaj so klerikalci. — Na vse zadnje pa pozovemo vse naše pametne možje, da se vkup zbero in glasno povedo, koga hočemo za poslanca. — Mi znamo sami po svoji glavi zbirati, ni treba, da za nav kdo drugi odločuje. Dolgo, dolgo let je kmet delal tlako, zdaj je ne bo več. To si zapomnite, vi hinavski lakomneži, ki nimate drugega pred očmi, kot denar in pa svoje bisage. Kmet, odpri oči, in glej, kaj se godi okoli tebe. Vse dobro ti vošči star Komendčan.

Iz Amerike. (Domači napredek.) V soboto dne 28. januarja smo si napravili nekaj zalostne slave. Junaki naroda so: Anton Flek iz Breznika, Dragutstva fara, Steve Hrovat, tudi od Dragutstva fare in pa Franc Mrak, nekje z Gorenjskega. Ti trije junaki so prišli popoldne na Centre Ave. v Chicagu. potem so pa sli na svoje «delo». Med 16 in 15 cesto so namreč veliki mestovi, po katerih teko vlaki. Tam so pričeli svoje delovanje s tem, da so napadli nekega Poljaka. Eden je pazil, drugi ga je prijel za vrat, tretji mu je preiskal žepo ter mu pobral vse, baje okrog sedemnajstih dolarjev. Potem so reveža še hudo stekli in zbežali. Opazovali pa so to dejanje detektivi in se takoj spravili na lov. Dobil so dva, tretji, to je Mrak, jo je pa popihal. Ko so se prej oglasili na Centre Ave., je bil eden izmed njih dobro oblečen in imel baje do sto dolarjev denarja. Ko se jim je na policijski postaji očitale, da delajo sramoto narodu, je rekel eden: kar je, je. To gotovo ni njih prvo delo. Če kdo izmed rojakov pozna katerega izmed omenjenih treh, naj sporoči, ker je naša želja, da se take podjetne rojake pesteno zasije. Mrak je s Kokrice.

Pozor! Raznokar je izšel najnovejši v o z n i r e d, objavljen od 1. maja do 1. oktobra s koledarjem za 1. 1911. — Cena 20 vln. — Dobiva se v tiskarni Ivana Pr. Lampreta v Kranju in v raznih knjigarnah.

Radovljiske novice.

Umrla je pretečeno nedeljo v Gor. Gradu na Štajerskem gospa Jelica Lansova, soproga c. kr. oskrbnika škofove grajščine, hčerka tuk. c. kr. nadpoštarja g. J. Pavlošiča. Velespoštovani rodbini naše iskreno sočutje.

Pretečeno soboto smo imeli izreden užitek. Naš marljivji «Sokol» je povabil za soboto zvečer «Koncertno-dramatični odsek» Sokola I. iz Ljubljane. Podrobneje ocene pisati o tem izrednem koncertu bi bilo pač odveč, kajti že ime koncertnega vodje, brata Lajovica, nam je porok, da so sodelovale pri tem koncertu moči, ki bi ustrezale vsestransko tudi najbolj razvijenemu ušesu. Posebno so ugajale pevske točke, ki sta jih proizvajala sestra Skrbinškova in brat Bukšek. — Godbene točke so se pa prednašale s tako fineso, preciznostjo in popolnostjo, da bi težko določili, komu bi dali prednost, ali vijolinam, harmoniju ali glasovirju. Obisk je bil prav časten, okolica je bila zastopana v izredno lepem številu, opazili smo celo ljube goste iz Žirovnice, Bleda in Jesenic. Umevno je, da se tega koncerta ni udeležila ona elita, ki ima vedno polna usta, da se v Radovljici ne da nič dostojnega prirediti. Povedati moramo, da na koncertu ni strašila rdeča srajca, temveč v veliki večini črna in svilnata obleka. Želimo, da se koncert kmalu ponovi. Po koncertu se je vnela tako živahna in neprisiljena zabava, da je po širni dvorani brata Kunstlja odmevala iz sto grl prelepa himna «Prej pa ne gremo dam...» Končno moramo omeniti še to, da je pri koncertu sodeloval odlikovani tekmovalac mednarodne tekme v Turinu brat Vidmar. — Hvala našemu «Sokolu», ker nam je preskrbel tak izreden užitek. Na zdar!

Poročilo o občinski seji priobčimo prihodnjnj.

C. kr. pletarska šola izvrstno uspeva. Naročil toliko, da jih ni skoro mogoče izvršiti. A tudi nasadi uspevajo tako lepo, da jih je veselje gledati. Pač je velika dobrota c. kr. pletarska šola ne le za Radovljico, temveč tudi za celo okolico.

Sejm imamo na binkoštni torek. Ker je živinska kuga na parkljih in gobcu popolnoma prenehala, je tedaj sejm tudi za živino in upamo, da priženo gospodarji mnogo živine. Kupci se obetajo.

Naše mestece so ta mesec posetili kar trije majniški izletniki. Profesor Pirnat je pripeljal svoje dijake iz Kranja, profesor Tavčar je vodil učence I. b realke iz Ljubljane, a tudi deklinški licej iz Ljubljane si je ogledal pretečeno sredo našo prestolnico. Vsi so bili kar razočarani. Je pač mično naše gnezdece.

Novice z Jesenic.

Političen bojkot. To je tista blika, za katero se držijo naši klerikalci sedaj, ko so jim že vse nade splavale po vodi. Občina baje ne bode dobila nobene podpore od dežele in od države, ker tega poslanci S. L. S. ne bodo pustili, ker so skregani z liberalci. No, bomo videli! Ta bi bila lepa, da bi naprednjaki plačevali večino deželnih davkov in klerikalci pa potem delali z deželnim denarjem, kakor svinja z mehrom. Pa ne bo šlo tako gladko; volitve so pred nami, zato pa le krepko na delo in enkrat za vselej pomedimo naduti klerikalizam, ne samo iz občinskih zastopov, ampak tudi v državni zbor ne sme zavedna Gorenjska poslati več klerikalca.

Znamenje časa. Kadarkoli se bližajo pri nas kakšne volitve, tedaj smo gotovi, da tudi misijon ni daleč proč, oziroma vemo, da bo misijon prej kot volitve. Tako tudi letos. Državnozbornske, še bolj važne pa občinske volitve zahtevajo od klerikalcev najrazličnejše agitacije. Ker se pa na Jesenicah ne more vsako leto vršiti misijon, so ga pa letos prenesli na Planino. Štiri tedne so misijonarji na priznici strašili s hudčim, slikali pekel in peklenške muke tako gorostasno, kakor si jih more izmisliti le bolna fantazija kakkega redovnika. Ob sklepu pa, ko se mislili, da so že dovolj razglasili ugled in moč satana, povabili so vse farne može v župnišče, pa so jih začeli poučevati, kaj in kako morajo voliti. Pa kaj se zgodi? Tukaj sta bili dve stranki. Tisti, ki so zapisani v farovski posojilnici, so nemo prikimali, velika večina pa je bila proti temu, da bi se gospodje vtikali v volitve. Neki kmetič se okorajži, pa jim reče: «Gospodje, za v cerkev ste vi že izvoljeni, župana si bomo pa volili sami.» V sveti jezi, da ves misijon ni imel zaželjenega uspeha, so gospodje takoj zaključili zborovanje ter odšli iz Planine z zavestjo in prepričanjem, da se tudi v hribih že dela dan.

Beračijo brez koneca. Niso še dovolj veliki davki in neznozna draginja tudi menda pusti

še tuintam komu kakšen vinar v žepu. Zato pa skrbi naša duhovščina, da vergo ljudstvo izmoga de skrajnosti. V vsaki vasi imajo najeto kakšno ženako, ki berači za maše. Pri nas ima ta posej znana Metka. Kakor bučournik sviga semtertja in vabi posebno lahkovorne ženske v tisto bratevščino, kjer se plača samo eno kruno, zato se pa dobi en «patanoštar» pa še en «pildek», ki pa faktično vse skupaj ni vredno groša. Kronice gredo menda vse za maše, katere se berejo vsak dan za žive in mrtve. Kdor plača kronico, pa se nau po zatrdilo zgovorne Metke izpolni vsak dober namen in želja. In Metka ima pa še posebno dober namen in lepe srčne želje, zato je pa prevzela to beračijo. Veste, v srpanu se že nabaja, a njega pa od nikoder ni; no, pa ga menda tudi ne bo ne med mrtvimi, še manj pa med živimi. Sicer pa šalo na stran. Imamo dosti potrebnjših stvari, kot je ta bera za žive in mrtve, zato naj pa vsakdo takšne kramarice vrže čez prag.

Umrli je v ponedeljek tukaj splošno znani narodnjak Jakob Mesar. Bil je član gasilnega društva in ustanovnik jeseniškega «Sokola». Kako je bil priljubljen in spoštovan, se je videlo pri pogrebu. Tako veličastnega pogreba menda še niso videli Jesenice. Pogreba sta se udeležila «Sokol» z Jesenic in Javornika, Gasilno društvo z zastavo iz Jesenic in Hrušca in nepregledna mežica ljudstva. Vrlemu pokojniku bodi zemlja lahka! Obiteljevi Mesarjevi pa naše iskreno sožalje!

Kot ustanovnik je pristopil jeseniškemu «Sokolu» brat Rudolf Osvald. Pri nedeljskem društvenem večeru mu je s primernim nagovorom izročil br. starosta spremnico in se nekaterim drugim nanovo vstopivšim članom. Potem nam je brat Paharec, bivši tajnik, v krasnem daljšem govoru označil pomen zmage slovenskih «Sokolov» v Turinu in končal z željo, naj bi jeseniški «Sokol» vzgajal se več takih telovadcev, kot je njegov gojenc Vinke Pristov. Na zdar!

V Kranju, dne 27. maja 1911.

Kdaj bo sklican novi državni zbor? «Vaterland» poroča, da se na podlagi sedanjih dispozicij sestane novi državni zbor dne 12. jilija na kratko, tri tedne trajajoče zasedanje, v katerem se konstituirajo, sprejme adreso na prestolni govor in izvoli delegacije. V oktobru se potem zopet sestane državni zbor.

1600 kandidatov za državnozbornske volitve v Avstriji je dosedaj proglašanih; število poslancev pa znaša 516. Kandidatje rastejo kot gobe po deževju.

Stroški reforme brambenega zakona. Od 1. 1911, ko se vpelje dveletna vojna služba, do 1. 1915 se povisajo tekoči stroški za armado za 44 milijonov več. Za mornarico se zahteva v istem času 252 milijonov. Po 1. 1915 se ta vsota še zviša za 21 milijonov. Razen tega bo zahtevala 1. 1916 za armado 21 milijonov, za mornarico 5 milijonov. Od 1. 1910—1915 se torej povisajo stroški za 100 milijonov kron za armado in za 407 milijonov kron za mornarico.

Poljsko-napredno stranko so ustanovili v Lvovu. Njen program pravi, da bo nova stranka podpirala ono avstrijske politiko, ki vidi bodočnost države v demokratizaciji, v resničnem parlamentarizmu in v samostojnosti narodov. Podpirala bo politiko, ki se bo v Berlinu zavzemala za poljski narod. Nova stranka bo tudi stala na stališču svobode vesti, tiska in besede. Zavzemala se bo za socialni napredek in delavske varstvo. Malorusko vprašanje bo treba rešiti v demokratičnem smislu, židovsko vprašanje na podlagi popolne enakopravnosti.

Dr. Hinkovič suspendiran. Iz zagrebske veleizdajniške afere znani zagovornik dr. Hinkovič je suspendiran od advokature. Kot vzrok navaja vlada, da je dr. Hinkovič v zadevi tega procesa spisal in priobčil več člankov, ki baje kompromitirajo zagrebsko justico, oziroma tudi vladne kroge na Dunaju.

Pruska zbornica je sprejela postavbo o sezi-ganju marličev s 176 proti 158 glasovom.

Za ljudskošolski pouk v Rusiji. Proračunski osek ruske dume je sprejel resolucijo, da naj se iz državnih blagajin pridoda za leto 1911 tri milijone rubljev k sedmim milijonov, katere zahteva naučno ministarstvo za ljudskošolski pouk.

Novi samostanski zakon v Španiji. Dne 9. t. m. je bil predložen državni zbornici novi zakon o samostanskih redovih. Ta zakon vsebuje določbe, po katerih se omejuje število samostanov na Španskem. Vsi samostani, ki se dosedaj izvrševali kako obrt ali trgovino, se enostavno razpuste.

Abasinijska. O Meneliku se je pisalo že zdavnaj, da je umrl, pa zopet, da še živi. No, sedaj je evropskim vevlastim naznanjeno, da je proglašem vladarjem Abasinijske sin Menelikove hčere neguš Jasu, ki je še deček, rojen leta 1897, v letu slovače bitke pri Adni.

Ker so razpisane državnozbornske volitve opozarjamo na: „**Novi državnozbornski volilni red z imenikom in zemljevidom volilnih okrajev**“ na Kranjskem, Stajerskem, Koroškem in Primorskem. Cena 60 vin., s poštnino 70 vin. Dobiva se v naši tiskarni.

Godovi prihodnjega tedna:

28. Avgustin sk., Jaromir; 29. Maksim, Teodozija, Dana, Krajslav; 30. Ferdinand, Feliks, Milica; 31. Angela, Kancijan in tov., Bojstlav; 1. junija. Juvencij, Gracijan, Bogoslav, Deva, Radovan; 2. Marcelin, Erazem, Veliimir, Ljuba, Radislav; 3. Klodilda, Oliva, Nadina, Radoslav, Vrativoj, Vladimir.

Novičar.

Kandidatje narodno-napredne stranke na Gorenjskem so naslednji gg.: V sodnem okraju ljubljanska okolica Josip Tribuč, posestnik na Viču; v sodnih okrajih Radovljica, Kranjska gora in Tržič deželni poslanec dr. Karel Triller in v sodnih okrajih Kamnik in Brce deželni odbornik dr. Ivan Tavčar.

Državnozbornskim kandidatom za mesto Ljubljano je včerajšnji shod zaupnikov narodno-napredne stranke v „Mestnem domu“ soglasno progasil dr. Vladimirja Ravniharja, odvetnika v Ljubljani. G. Ravnihar je sprejel kandidaturu z izjavo, da kandidira izključno na programu narodno-napredne stranke. Živio!

Seja kranjskega občinskega odbora dne 23. t. m. ob 6 uri zvečer. Župan otvori sejo ob navzočnosti 22 odbornikov ter se spominja v toplih besedah umrlega občinskega odbornika Josipa Krennerja, na kar se navzoči v znak sožalja dvignejo s sedežev. Nato imenuje overovateljem zapisnika odbornika Vilko Rusa in Makso Pirnata ter preide na dnevni red. K čitanju zapisnika predlaga občinski odbornik Janke Sajovic, naj se ta neprečitani odobri, kar se sprejme. — Župan naznanja, da je virilist Valentin Sitar predlagal napravo nove vage. Tvrdba z Dunaja je že poslala ceno in načrt. Stvar se bo uredila. — Deželni odbor oficielno naznanja, da je potrjen zakon zaradi pobiranja vodovodne naklade. To se bo uredilo takoj, ko se uredijo volilni imeniki, katere napravlja občina. — Deželni odbor kranjski pošilja nemški dopis glede železnih blagajin v občinskih uradih, ter naroča v njem, da se mora prečitati zbranimu občinskemu zastopu. Občinski svetnik Ciril Pirc predlaga, da se ta nemški dopis z oziroma na to, da je uradni jezik kranjske občine slovenski, slavnemu deželnemu odboru vrne s prošnjo, naj ta pošilja v bodoče slovenske dopise. Sprejeto. — Dne 24. t. m. se vrši komisionelni ogled zaradi razsvetljave na savskem mostu. — Vršil se je ogled glede pravde zaradi odškodnine za ribolov v Nemiljski. Župan pripomni, da bo poročal o izidu, ko dobi odlok od okrajnega glavarstva. — V smislu § 22. občinskega reda se izbreea izmed treh namestnikov (Geiger, Jezeršek, Šavnik), ki so dobili pri volitvi enako glasov namesto umrlega J. Krennerja gosp. František Šavnik. — Na predlog občinskega svetovaleca Cirila Pirca se vzklikom izvolijo v volilno komisijo za državnozbornske volitve občinski odborniki Vilko Rus, dr. Ljudevit Treo in prof. Ant. Zupan. — Na predlog obč. odbornika Janka Sajovice se izvoli v upravni odbor mestne hranilnice namesto odstopivšega predsednika Vinke Majdiča občinski odbornik Lovro Rebolj. — Virilist Franc Kuralt je vložil pismeni predlog, da bi se ceste v Kranju, posebno zunaj mesta in klamec proti kolodvoru pogostokrat škropila. Obč. odb. Krivanec in Pirnat pozdravljata ta predlog; sprejme se, da se odda v pretres in poročilo tržnemu odesku. — Finančni osek (poročevalec svet. Pirc) priporoča prošnjo Ziravko Kranjca, da se mu dovoli do preklica proti znesku 4 K letno, da sme postavljati mize in stole pred kavarno v Zverdi Se sprejme. — Isti osek (poročevalec svet. dr. Štepihar) predlaga, da se dovoli mestni hranilnici prispevati od čistega upravnega dobička 21155 66 K 5 odstotkov v pokojninski zaklad (1057 78 K). Se dovoli. — Obč. svetovalec Ciril Pirc poroča o prošnji Ivane Bajt za prepustitev kos občinskega sveta v svrhu naprave cementne skarpe. Dovolj se za ceno 1 K za kvadratni meter. — Občinski svetnik Franc Krenner prečita v poročilu tržnega odeska prošnjo Janeza Esagelmana radi povrnitve škode, ki mu jo je povzročila zaprtija živinskih sejmov. Dovolj se za 9 ponedeljkov odškodnika 300 K. — V domovinsko zvezo se sprejme Neža Rogelj. — Andreju Markiču se dovoli začasna podpora 3 K mesečno, prošnja Franca Rakovca se zavrne. — Občinski odbornik Janko Sajovic stavi samostojni predlog, da se napravi prošnja na železniško ravnateljstvo v Trstu zaradi ugodnejšega vlaka, da bi bilo mogoče Gorenjcem obiskovati gledališče, koncerte i. dr. v Ljubljani ter bi jim ne bilo treba predno slične prireditve minejjo, hiteti na vlak. Predlog se sprejme, na kar zaključil župan sejo.

Občnl zbor gasilskih okrožij sodnih okrajev Kranj - Tržič in Škofja Loka se je vršil dne 21. t. m. Izvoljeni so bili v okrajno gasilsko zvezo za Kranj in Tržič s sedežem v Kranju, in sicer z vzklikom gg.: predsednik Janko Sajovic, Kranj; podpredsednik Jakob Bajželj, Stražišče; odborniki Juro Depoli, Kranj; Karol Završnik, Duplje; Mihael Globočnik, Voglje; namestnika pa Anton Zevnik, Naklo; Jože Burgar, Zgornji Bernik; revizorji so Ivan Pirc in Edmund Rooss, Kranj; Franc Benedik, Stražišče. Pod to okr. gasilsko zvezo spadajo naslednja gasilna društva: Kranj, Stražišče, Duplje, Voglje, Zgornji Brnik, Cerklje, Šenčur, Naklo, Pred-dver, Predoslje, Mavčiče in Tržič. — V Škofje-

loško okr. gasilsko zvezo pa so izvoljeni gg.: predsednik Ivan Debelak, podpredsednik Andrej Jamnik, odborniki Friderik Kramer, vsi iz Škofje Loke; Franc Košmelj, Železniki; Vojoslav Paleček, Gorenja vas; namestnika Josip Logonder, Zabnica, Ivan Tušek, Stara Loka; revizorji pa so: Rafael Thaler, Škofja Loka; Ivan Kozuh, Sora in Fran Smid, Selce. Pod škofjeloško okrajno gas. zvezo spadajo naslednja gasilna društva: Škofja Loka, Stara Loka, Zabnica, Selce, Železniki, Gorenja vas, Poljane, Godešča, Sora in Sorica. Na ta način, se bode ogromno organizacno delo razdelilo in bode dokaj razbremenjena gasilska deželna zveza, katere je dosedaj težko izvrševala svoj nadzorniški posel.

Podružnica slovenskega planinskega društva v Kranju. Podružnični odbor je sklenil v svoji včerajšnji seji prirediti za letos sledeče izlete: 1.) Kranj - Cerklje - Št. Urška gora - Kamnik dne 18. juna 1911. 2.) Kranj - Ljubljana - Krim - Brovница dne 28. in 29. junija 1911. 3.) Višarje - Lovce v drugi polovici meseca avgusta 1911. Dalje se je sklenilo otvoriti «Prašerno koč» na Stolu o binkošnih ter bode koč že od sobote dne 3. junija 1911 naprej oskrbovana. Otvoritev se vrši v p-dobi društvenega izleta ter bode v to svrhu razposlala članom podružnice še posebej pola.

Pri volitvi ostalih odborov za skadovni okraj Kranj je bil izvoljen dne 15. t. m. g. Ivan Zabret, dež. poslanec in tovarnar iz Bobovka pri Kranju predsednikom; g. Jožef Blague, posestnik in župan v Šenčurju pa njegovim namestnikom. — Cestnemu odboru za Bled načeljuje dr. Ivan Benedik, okrajni zdravnik na Bledu, nadomestuje ga pa g. Ivan Markež, posestnik in hotelir na Bohinjski Bistrici.

Narodna čitalnica v Kranju ima sedaj jako star glasovir, ki nikakor ne more več služiti pevskeemu zboru pri vajah. Kadar se priredi kak koncert, treba je apelirati na dobrohotnost take rodbine, ki ima dober glasovir v lasti, da istega posodi. S tem pa se nadleguje samo dotično rodbino. Zaraditega je sklenil pevski osek, da si nabavi nov glasovir za koncerte in pa harmonij za pevsko vaje. Seveda pa ni mogoče ne pevskeemu zboru samemu in tudi ne Narodni čitalnici, da si nabavi glasovir in harmonij samo iz svojih sredstev. Denarne pomoči bo treba tudi od strani prebivalstva kranjskega mesta. Zaradi tega apelira pevski osek na priznano radodarnost kranjskega meščanstva, da mu priskoči vsak po svoji moči. Tudi najmanjši prispevek se sprejme hvaležno. V ta namen pojedeta dve članici pevskega zbora pobirat prispavke. Prosimo slavne občinstvo naj povsod blagohotno sprejme naše odposlanke. Obenem naznanja pevski osek slavnemu občinstvu, da se priredi letošnji drugi koncert v soboto, dne 24. junija. Pevski zbor zapoje tri mešane zbere (na splošno željo se ponovi tudi Schwabov valček «Dobro jutro») in dva moška zbora. Sodeluje pa tudi orkester «Sloga» z dvema točkama.

Promenadni koncert godbe gasilnega društva v Kranju se vrši danes ob 8. uri zvečer. Vspored: 1. Blaton: Pohod sokolskih zmagovalcev. 2. Ertl: Velikomestni otroci, valček. 3. Wlassak ml.: Original, overtura. 4. Donizetti: Duet iz opere Marino Faliero. 5. Gervais: Ljepa naša domovina, potpuri. 6. Koračnica.

Godba prostovoljne pož. brambe priredi v korist svojemu fondu t. m. b. o. dne 11. junija t. l.

Z Jesenic. Sestanek «Medičevih učencev» se preloži na nedeljo, dne 28. t. m. Vršil se bode v gostilniški dvorani pri «Mesarju». Na programu je predavanje, fotografiranje in volitev stalnega odbora, ki bo skrbel za nadaljne sestanke. Le ti se bodo vršili po raznih gostilnah.

Volilni shod za državnozbornske volitve prirede v nedeljo, dne 28. maja socialisti v hotelu Mangart na Bledu - Rečici ob treh popoldne. Svoj program naznanja kandidat g. dr. Dermota.

Iz blejskega kota. Radovljiški g. glavar je znan kot strokovnjak v cestnih zadevah. Kaj pa, g. glavar, ali bi ne bilo mogoče urediti ceste, ki vodi iz Lesec na Bled tako, da bi se prvič nasadil ob straneh primeren in dovolj senčnat drevored, a drugič, naj se napravi na eni strani pot za pešce. Neskončno bi vam bili hvaležni vsi oni tisoči pešcev, ki bodo pričeli hoditi občudovati krasoto Kranjske.

Iz Bleda nam pišejo: Naši „Orli“ ali po domače „čuki“ bi gotovo dosegli prvo darilo v — klečanju.

Umrli je po dolgi bolezni bivši nadučitelj na Trati v poljanski dolini, g. Anton Požar, star 66 let. N. v m. p.!

Iz Železnikov. Dne 18. t. m. je praznoval naš obč. spoštovani in priljubljeni g. Bogomil Helmich, c. kr. poštar, 30letnico svoje poroke s soprogo gospo Julijo Mandlin. Obenem praznuje tudi 36letnico svojega službovanja. Čestitamo!

V Kamniku se v prve vrste meščanov sili nek Julij Weibl, prej mizar v Ljubljani, zdaj lastnik «pompes funebres». Svetujemo možu, naj ne hodi preveč na sonce, ker ima veliko masla na glavi.

Iz seliške doline se nam piše: V naši dolini je ljudstvo zelo navdušeno za g. Frana Demšarja, p. d. Strojevca, župana na Zalem logu, kateri nastopi kot samostojni državnozbornski kandidat. Pjavil se je pa zadnje dni neki posestnik Brce iz Selc, kateri se je menda zopet udajal pri Rožniku in Čoču, ter se je drznil cele našemu kandidatu

Dobro rodbinsko kavo

prigovarjati, naj ne prevzame kandidature. Gotovo Brce sam nima nikakega interesa na tem, da bi odrekal g. Francu Demšarju na Zalem logu, naj se ne spušta v volilni boj, ampak storiti je moral to po ukazu svojih predpostavljenih. Možu kakor je Brce te popolnoma nič ne pristojna, da dirja z biciklom tjinsem ter sčuva vollice zoper Franca Demšarja na Zalem logu. Obljubljen mu je menda deželnozborni mandat, toda čez tega v bodoče tudi klerikalci ne bodo več odločevali, ker je ljudstvo že do grla sito praznih klerikalnih obljub. Vemo, da ima Brce mnogo posla na svojem posestvu in čudno se nam zdi, da trati tako po nepotrebnem čas za človeka, ki popolnoma nobene koristi ni napravil za našo dolino in še manj drugje. Gospod Fran Demšar na Zalem logu se ni nikdar ponujal kakor Čoč, ampak ljudstvo je začelo samo to govoriti in nadlegovati našega kandidata, naj prevzame kandidaturu in sedaj, ko se je končno že moral udati ljudski volji, boče par oseb, med njimi tudi Brce, plasiti našega kandidata, da se bode zastoj izpostavil. Odločeval, kdo bode izvoljen, ne bo Brce, ampak ljudstvo, katero je že do grla sito zaspanega in prevzelnega Čoča, in zato je trud Brcega popolnoma brezuspešen. Terorizma kakoga mevžastega agitatorja se ne bojimo. samo pokazite delo od vseh štirih let nazaj od Čoča in potem bomo govorili. Vsi zavedni volilci pa bodo oddali na dan volitve svoje glasove Francu Demšarju p. d. Strojvcu, županu na Zalem logu.

Nesreča na letališču Issy-les Moulinaux.
Na letališču Issy les Moulinaux se je v nedeljo zgodila velikanska nesreča, kakršne dosedanja zgodovina zrakoplovstva ni doživela. O nesreči sami sta razširjeni dve govorici. Po eni pripovedki sta šla ministrski predsednik Monis in vojni minister Berteaux z nekaterimi spremljevalci po poti čez letališče, ko se je pripeljal zrakoplovec Train s svojim aparatom. Train se je peljal v nižini in ker ni videl ljudi, je zavozil nanje. Po drugemu domnevanju pa Train zaradi hudega vetra ni mogel prav krmiti aparata in je zavozil v tribuno, kjer so se nahajale oficijalne osebe, kar je povzročilo velikansko razburjenje. Veliko oseb je zbežalo na letališče, ko se je Train odtrnil od tribune, se je hotel ogniti oddelku kirasirjev in je zavozil po nesreči v skupino bežečih ljudi. Strašno ranjen je bil vojni minister Berteaux. Hitro sukajoči se propelerji so mu popolnoma odrezali eno roko. Berteaux je živel še nekaj trenutkov, ko so prihiteli zdravniki, a kmalu nato je umrl, ne da bi se bil zavedel. Berteaux je bil ranjen tudi na glavi in po estafem telesu.

Darila.

Gospod in gospa Vinko Majdič darujeta mesto venca na krsto p. kojne gospe Ane Jugovic «Dijaški kubinji» v Kranju 30 kron.

Le tedaj

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot kavni pridatek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši, „pravega :Francka:“ iz tovarne Zagreb, vendar pa izrecno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

Dobro idoča

114 2-1

gostilna

v Kranju se da v najem s
1. julijem 1911.

Ponudbe na: Vinko Majdič, valjični mlin v Kranju.

2 meblirani sobi

v II. nadstropju s skupnim vhodom in s krasnim razgledom na trg se takoj odda enemu ali dvema gospodoma v Kranju št. 18. 116 1

Natančnejše se poižve pri lastniku hiše.

Prav dobro ohranjen godbeni avtomat

se ceno prodaja. 115 3-1

Kje, pove uredništvo „Gorenjca“.

privedi že mali dodatek „pravega :Francka:“ s kavnim mlinčkom iz tovarne Zagreb. Le vsled svoje nedosežne izdatnosti in svoje neprekošene kakovosti našel je pravi Franck toli priljubljeni sprejem v slehernem gospodinjstvu.

Izšla je zanimiva razprava

Mozes ali Darwin?

Solsko vprašanje. — Stane 70 vin. Dobiva se v tiskarni Iv. Pr. Lampret v Kranju in v drugih knjigarnah.

Zahvala.

Vsem, ki so se nas ob smrti
Ane Štempihar roj. Jugovic
in
Ane Jugovic roj. Istenick

sočutno spominjali, ki so spremlili dragi ranjki k večnemu pokoju, posebno visokemu odboru, cenjenim gospodičnam učiteljicam in gojenkam „Mladike“, slavni kranjski čitalnici in njenemu pevskemu zboru, sestram in bratom Sokolom, vsem darovalcem vencev in cvetic, kakor tudi vsem drugim, posebno onim, ki so prišli iz oddaljenih krajev, izrekamo najsrčnejšo zahvalo.

111 1 Žalujoči ostali.

Brzjav!

Še nikoli kaj takega!
Razdelimo K 1200— v cenah in v gotvini!

Za rešice te slike smo določili zgornji znesek. Kdor najde gospodinj in jo preslika, dobi uro za gospoda ali damo v vrednosti 20 kron ali na željo 15 kron v gotovini. Pogoj temu je, da vsak vpošiljalec pošlje naročila na izvrstno „Diana“ imit. zlato verižico in znesek za lo 1.75 K priloži v znamkah. Po došlih rešitvah se izvrši razdelitev

cen. Vse pošiljatve se naslovi na:

110 2-1

Patria-Zentrale A. Seifert
Dunaj, VII, Neubaugasse 63.

36 let prva znamka PREMIER

Najodličnejša oprema in najvišja tehnična popolnost. Krasni ceniki zastoj. Premier-Werke, Eger, Češko. Zastopnik **Lovr. Rebolj, Kranj**

Sladoled

več vrst, vsak dan sveži, in ledena kava se dobi v slaščičarni Marije Klander v Kranju, v Rožni ulici št. 89, dalje priporočam p. n. občinstvu raznovrstno fino pecivo ter različne fine bonbone kakor tudi vse vrste čokolade. Tudi prodajam na drobno najfinejši holandski Kakao v ličnih zavitkih po 1/8 in 1/4 kg. Dalje uljudno naznanjam, da točim več vrst pristnega finega

113 3-1

— LIKERJA —

V tej hiši se tudi takoj odda lepo meblirana, mesečna soba.

Kako se varajemo želodčnih bolezni?

Da se izogne boleznim, na katerih trpi večkrat sedanje človeštvo, naj se uporablja pravočasno

nektar dr. Engela

kajti

močen želodec in dobra prebava

sta temelja zdravega želodca. Kdor si torej hoče ohraniti zdravje do najvišje starosti, naj uporablja po svojih izvrstnih uspehih dobro znani

nektar dr. Engela.

Ta nektar, ki je pripravljen iz izvrstnih želiščnih sokov in dobrega vina, učinkuje zbog svoje posebne in skrbne sestave izvrstno na prebavo, slično kakor učinkuje dober želodčni liker ali želodčno vino ter nima prav nikakih slabih posledic. Zdravi in bolniki torej lahko zavživajo nektar, brez ozira na svoje zdravje. Nektar upiiva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in pospešuje tvoritev sokov.

Zatorej naj zavživajo

nektar dr. Engela

vsi oni, ki si hočejo obdržati dober želodec.

Nektar je izvrstno sredstvo proti želodčnemu kataru, želodčnemu krču, želodčnim bolečinam, težki prebavi ali zasilženju. Istotako ne dopušča nektar navadno zaprtja, utešenja, bolečin pri koliki ali utripanja srca, temveč zdrži zdrav spanec in dober tek ter preprečuje ter brezspalnost, slabo vojo, glavobol in živčno utrujenost. V širokih ljudskih plasteh je čislán po svojem učinku ker vzdržuje veselost in veselje do življenja.

Nektar se dobiva v steklenicah po K 2— in K 4— v lekarnah v Kranju Kamniku, Štjefji Loki, Radovljici, Trzinu, Jesenicah, Idriji, Vrhniki, Ljubljani, kakor tudi v vseh večjih in manjših krajih vojvodine Kranjske ter vse Avstro-Ogrske. Tudi razpošiljajo vse lekarne 3 in več steklenic za originalno ceno v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svaril se pred ponaredbami!

220 17-12

Zahteva naj se izrecno

nektar dr. Engela

Moj nektar ni nikako tajno sredstvo. Snovi so: Samos 200,0, malaga-vino 200,0, vinski spirít 50,0, glicerín-100,0, rdeče vino 100,0, sok jaržebinke 100,0, sok črešnje 200,0, trpotec 30,0, borovnice 30,0, vermut 30,0, fenhel, janez, helenina korenina, encijan, kalmus, kamelice à 10,0. Te snovi naj se mesa.

Ne kupujte
nič drugega proti 242 24-21

kašlju

hripavosti, kataru, zasliženju, krčevitem in
hrznem kašlju kakor okusne

KAISERJEVE prsne karamele
s tremi jelkami

5900 not. over. ispričeval od zdravni-
kov in privatnikov zagotavljajo
siguren uspeh. Paket 20 in 40 vin., doza 60 vin.
Dobi se jih v lekarnah: Karel Savnik, pri sv.
Trojici v Kranju in H. Roblek v Trzinu.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškova ulica št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Zično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande,
stolpne križe, štedilnike i. t. d.

Špecialiteta:

61 52-19

valjični zastori (Rollbalken).

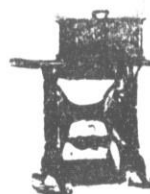
Ne zabite Ciril-Methodove družbe!

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 48 52-18

Iv. Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šiv. stroje in kolesa

Čeniki na zahtevanje zastoj.

Mestna hranilnica v Radovljici

je prvi, najvarnejši in največji zavod za nalaganje denarja
v pol. okraju Radovljica na Gorenjskem.

Mestna hranilnica v Radovljici obrestuje vse hranilne vloge po 4 1/4 od sto. Vse narasle in nedvignjene obresti pripisuje dvakrat na leto h kapitalu, in sicer 30. rožnika in 31. grudna, ne da bi bilo treba to zahtevati. Rentni davek od teh obresti plačuje mestna hranilnica sama, tako da dobi vsak vložnik 4 K 25 v od sto čistih obresti in poleg tega še dvakratne obrestne obresti na leto. Za vse vloge in njih obrestovanje jamči v smislu od c. kr. deželne vlade za Kranjske v imenu c. kr. ministrstva notranjih zadev — potrjenih pravil mesto Radovljica z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo — in poleg tega hranilnica s svojim premoženjem in svojim rezervnim zakladom, kateri znaša sedaj nad 200.000 K. ∴ Mestna hranilnica v Radovljici daje največjo varnost za hranilne vloge med vsemi drugimi denarnimi zavodi v polit. okraju Radovljica. Zato nalagajo c. kr. sodnije in drugi c. kr. uradi vse vloge od nedoletnih otrok in druge denarje le pri tej mestni hranilnici. — Kdor želi iz drugega denarnega zavoda prenesti denar v Mestno hranilnico v Radovljici, izroči naj ji le vložno knjižico, da se obrestovanje ne pretrga, dvig preskrbi hranilnica sama. Kdor želi pri Mestni hranilnici v Radovljici nalagati denar po pošti brezplačno, zahteva naj pri hranilnici poštno položnico, katere so vsakemu na razpolago.

Posojila na zemljišča

Posojila na zemljišča dovoljuje proti 5% obrestovanju na amortizacijsko dobo, katero si lahko vsak dolžnik sam določi, namreč proti vračilu na 14, 16 1/2, 19 1/2, 25 ali 36 let, izjemoma tudi na 50 let.

Tako vračilo je za vsakega dolžnika zelo ugodno, ker poplača napravljeni dolg z malimi odplačili mimogrede z obrestmi. Kdor si izposodi drugod recimo 300 K s 6% obrestmi, plača zanje v 36 letih 648 K golih obresti, ostane toraj še vedno 300 K dolžan. Dolžnik mestne hranilnice v Radovljici se pa dolga docela iznebi, dasi plača v celoti dobi še za 97 v manj. Nadalje dovoljuje tudi posojila na mečnice in proti zastavi vrednostnih papirjev. Tudi za posojila je Mestna hranilnica v Radovljici prvi zavod v polit. okraju Radovljica. Kdor želi najeti posojilo ali dobili kaka druga pojasnila, zglasi naj se v hranilnični pisarni nasproti c. kr. okrajne sodnije, kjer se uraduje vsak dan od pol 9. do 12. ure dopoldne in od pol 3. do 5. ure popoldne razen v nedeljah in praznikih.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Radovljici.

Pivovarna Jul. Staré v Mengšu

priporoča

svoje priljubljeno pivo, kakor marčno

pivo

I. in II. vrste, bavarsko, vležano v
sodčkih in steklenicah, pričakujoč
obilnih naročil.

Ustanovljeno leta 1818.